



JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 12. september 2014
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Lasse Risager
Sagsnr.: 2014-0030-2412
Dok.: 1264929

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1369 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. august 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikke-medlem af udvalget Søren Espersen (DF).

Karen Hækkerup

/

Esben Haugland

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1369 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren forklare, hvorfor Københavns Politi ikke var i stand til at beskytte en fredsdemonstration, fredag den 25. juli, kl. 17.00 på Christiansborg Slotsplads, arrangeret i fællesskab af "Frit Iran" og "Dansk Zionistforbund", men i stedet evakuerede de på alle måder fredelige deltagere?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Til brug for besvarelsen har Rigspolitiet indhentet en udtalelse fra Københavns Politi, som har oplyst, at der fredag den 25. juli 2014 var anmeldt tre demonstrationer med relation til konflikten i Gaza. Det drejede sig dels om en bevægelig demonstration anmeldt af Hizb Ut Tahrir, der skulle gå fra Sankt Hans Torv til Den Røde Plads på Nørrebro, dels om to stationære demonstrationer anmeldt af henholdsvis Dansk Muslimsk Forening og Dansk Zionistforbund til afholdelse på henholdsvis Rådhuspladsen og Christiansborg Slotsplads.

Københavns Politi har endvidere oplyst, at erfaringerne med demonstrationer i anledning af den omhandlede konflikt i perioden op til den 25. juli 2014 var, at både pro-palæstinensiske og pro-israelske demonstrationer var blevet afviklet i god ro og orden. Der forelå i forbindelse med de til den 25. juli 2014 anmeldte tre demonstrationer ingen konkrete oplysninger, der indikerede, at disse demonstrationer ikke også ville blive afviklet uden betydelige ordensforstyrrelser. Det var derfor samlet set Københavns Politis vurdering, at de tre demonstrationer den 25. juli 2014 ville blive afviklet i god ro og orden, hvilket var af afgørende betydning for Københavns Politis dimensionering af den politimæssige indsats i forbindelse med demonstrationerne.

Endvidere har Københavns Politi oplyst, at der med henblik på politiets planlægning blev fastlagt følgende strategi for politiets opgave i forbindelse med afviklingen af demonstrationerne: ”*Det er den strategiske hensigt via en afpasset offensiv indsats at sikre, at de anmeldte demonstrationer kan afvikles uden at skabe alvorlige ordensforstyrrelser, og uden at fremmede nationers repræsentationer eller disses interesser i øvrigt udsættes for angreb*”. På den nævnte baggrund blev der den 25. juli 2014 iværksat en politioperation, som skulle sikre, at denne strategi kunne operationaliseres.

Københavns Politi har videre oplyst, at de enkelte demonstrationer også den 25. juli 2014 blev afviklet i god ro og orden. Arrangørerne af alle tre demonstrationer levede op til lovgivningens krav og myndighedernes forventninger om ledelse og styring.

Københavns Politi har i forlængelse heraf oplyst, at der imidlertid allerede under Hizb Ut Tahrirs forsamling på Sankt Hans Torv manifesterede sig en gruppe af uroskabende unge, tilsyneladende med pro-palæstinensiske holdninger. Gruppen blev første gang observeret kørende i kortege forbi Sankt Hans Torv i ca. 15 biler. Der sås palæstinensiske flag, flere af personerne i bilerne var maskerede, og der blev kastet med kanonslag. Senere gik denne gruppe, der på det tidspunkt bestod af ca. 70 personer, til fods ad Nørrebrogade mod Indre By, hvorunder politiets indsatsleder rettede henvendelse til dem. Ved politiets henvendelse til forsamlingen blev der kastet to kanonslag mod politiet. Flere af personerne var iført maskering, og politiets forsøg på dialog med gruppen var i øvrigt uden resultat.

Gruppen fortsatte frem mod demonstrationen på Rådhuspladsen og udviste fortsat ordensforstyrrende adfærd. Flere var maskerede, og de var ikke interesserede i at indgå i dialog med politiet. Ved politiets henvendelser splittede gruppen sig op og undløb i flere små grupper mod Rådhuspladsen, og undlod herunder at efterkomme de påbud der blev givet af politiet. Det var herefter den samlede vurdering, at gruppens adfærd udgjorde en fare for forstyrrelse af den offentlige orden. Da mindre indgribende foranstaltninger ikke skønnedes tilstrækkelige, blev det besluttet at iværksætte frihedsberøvelse af personer fra den ordensforstyrrende gruppe. Der blev herefter anholdt i alt 16 personer.

Resten af den ordensforstyrrende gruppe blev efterfølgende observeret i demonstrationen på Rådhuspladsen. Den bestod nu af 75 – 100 personer og udviste en utryghedsskabende adfærd i forhold til den lovligt anmeldte demonstration. Ledelsen af den anmeldte demonstration på Rådhuspladsen forsøgte at komme i dialog med den utryghedsskabende gruppe uden held. Dette blev meddelt politiet. På baggrund af en samlet vurdering af situationen besluttede politiet herefter at iværksætte tilkald og aktivering af yderligere styrker.

Det var imidlertid samtidig vurderingen, at en eventuel fjernelse af den uroskabende gruppering fra demonstrationen ville kræve massiv magtanvendelse og herunder risikere at udløse en modreaktion fra andre dele af den anmeldte demonstration på Rådhuspladsen. Det blev derfor besluttet ikke at forsøge at fjerne grupperingen, men at holde den under nøje observation, hvilket blev meddelt demonstrationsledelsen.

Københavns Politi har videre oplyst, at den tredje anmeldte demonstration (Dansk Zionistforbund) samtidig startede op på Christiansborg Slotsplads. Politiet placerede herefter hovedparten af sine enheder omkring Christiansborg, idet den utryghedsskabende forsamling i mindre grupper begyndte at søge fra Rådhuspladsen mod Christiansborg. Ved politiets henvendelse til disse mindre grupper var det vurderingen, at de fortsat var uinteresserede i dialog, var stærkt ophidsede og for flere personers vedkommende tillige fremstod påvirkede af euforiserende stoffer. De udviste desuden en generel konfronterende adfærd i forhold til politiet. Der blev foretaget frihedsberøvelse af flere enkeltpersoner på grund af deres ordensforstyrrende adfærd. Samtidig forsamlede der sig en gruppe på ca. 50 personer på Ved Stranden over for Christiansborg Slotsplads. På grund af oplysning om observation af en pistol hos en person i denne gruppe blev denne standset og samtlige personer visiteret, uden at der blev fundet våben eller andre ulovlige genstande. På stedet blev der dog efterfølgende fundet en kniv.

Det var herefter den politimæssige vurdering, at en fortsat sikker afvikling af demonstrationen på Christiansborg Slotsplads ville kræve anvendelse af meget betydelige magtmidler, herunder tåregas og politihunde. Politiets indsatsleder gik derfor i dialog med demonstrationsledelsen på Christiansborg Slotsplads om at afslutte demonstrationen før tid, hvilket man indvilgede i. Demonstrationen blev herefter ledt gennem Kongeporten til ridebanen, hvor indsatslederen forklarede demonstrationsdeltagerne om baggrunden for politiets anmodning. Der blev generelt udtrykt forståelse for politiets dispositioner. Demonstrationsdeltagerne blev tilbudt transport fra stedet i en af politiets busser, hvilket mange af deltagerne benyttede sig af. Andre forlod stedet til fods eller i bil.

Der var således ikke tale om, at Københavns Politi ikke var i stand til at beskytte demonstranterne på Christiansborg Slotsplads, eller at disse blev evakueret, men at der, for at undgå at demonstrationen måtte finde sted under massiv politibeskyttelse, blev indgået en aftale med demonstrationsledelsen om at afslutte demonstrationen tidligere end planlagt.

Rigspolitiet kan i det hele henholde sig Københavns Politis udtalelse.”

Justitsministeriet kan henholde sig til Rigspolitiets udtalelse.